

P.L.B. VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS

INFORMAGIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

684 Hüttenfeld über Lampertheim

Schloß Rennhof - Telefon 22

1965-67

1965 m. Nr. 1(74) - 6(79)

1966 m. Nr. 1(80) - 6(85)

1967 m. Nr. 7(86) - 16(95)

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

684 Hüttenfeld über Lampertheim

Schloß Rennhof - Telefon 22

Nr.1 (74) 1965 m.sausio 29 d.

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

NAUJAS LIETUVIŲ KATALIKŲ VYSKUPAS

Šv.Tėvas Paulius VI 1964 m.gruodžio 28 d. tėv.Pranciškų BRAŽI, M.J.C. išrinko tituliariniu Zellos vyskupu, skirdamas jį lietuviams išeiviams Europoje. Naujojo vyskupo konsekracijos iškilmės įvyks vasario 14 d.10 val.Romoje, Didžiojoje Marijos bazilikoje (S.Maria Maggiore). Konsekruos Jo Eminencija kardinolas Carlo Con-falonieri, Šv.Konsistorinės Kongregacijos Sekretorius, asistuojant J.J.EE.arkiv.Antonio Samoré, Nepaprastųjų Bažnyčios Reikalų Šv. Kongregacijos Sekretoriui, ir vysk.Vincentui Brizgiui, Kauno Arki-vyskupijos Vyskupui Pagelbininkui.

Vyskupas Pranciškus Brazys yra gimęs 1915 vasario 18 d., Balsupių kaime, Marijampolės valščiūje. Nuo 1932 metų yra vienuolis marijonas. Kunigu iššvėstas 1942 metais Prahoje, kur vokiečių universitete 1944 baigė teologijos fakultetą. 1946 Romoje Angelicume gavo teolo-gijos ir ten pat 1948 filosofijos doktoratą. 1937-39 metais dėstė filosofiją marijonų filosofijos institute Kaune, 1939 redagavo Šal-tinį, 1940-41 dėstė etiką marijonų seminarijoje Varšuvoje. Nuo 1948 darbavosi Argentinos lietuvių pastoracijoje, kuri laiką būdamas Argentinoje dirbančiųjų lietuvių kunigų direktorius. 1948 įstei-gė ir iki 1952 redagavo savaitraštį Laiką. Vėliau buvo išrinktas Marijonų kongregacijos vicegenerolu ir tas pareigas eina iki šios dienos, gyvendamas Romoje.

Vokietijos lietuvių tarpe J.E.vysk.Pranciškus Brazys yra nesveti-mas, nes yra vedęs rekolekcijas Vokietijos lietuviams kunigams, yra buvęs Lietuvių Studijų Savaitės dvasios vadu ir jose skaitęs ne-vieną paskaitą.

IŠ PLB VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS VEIKLOS

Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimas.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą ruošia sekmadienį, vasario 21, Heidelbergo pilyje, Karalių salėje. Minėjimas prasidės 15 valandą. Paskaitą laikys Federalinės Vokie-tijos parlamento vicepirmininkas dr.Richard Jaeger. Meninėje prog-ramoje dalyvaus solistė Aldona Stempužienė (JAV), palydima orchest-ro, diriguojamo muziko Dariaus Lapinsko, pianistas Antanas Smetona

(JAV) ir Vasario 16 Gimnazijos tautinių šokių grupė bei deklamatoriai, paruošti mok. Elizos Tamošaitienės. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti ir prašomi pakviesti savo draugus kitataučius. Evangelikų ir katalikų Sielovados tą dieną Heidelberge organizuoja pamaldas.

Kun.dr. Jonas Aviža, PLB Vokietijos Krašto Valdybos pirmininkas ir dr. Petras Karvelis, VLIKO įgaliotinis prie Federalinės Vokietijos vyriausybės, sausio 25 buvo priimti Federalinės Vokietijos parlamento vicepirmininko dr. Richard Jaeger ir aptarė Lietuvos Nepriklausomybės minėjime Heidelberge laikysimos paskaitos metmenis. Dr. Jaeger domėjosi Lietuvos padėtimi okupacijose ir lietuvių gyvenimu Vokietijoje. Pirmininkas įteikė dovanų knygą "Allein ganz allein".

Dr. Jonas Aviža ta pačia proga taip pat susitiko su parlamento nariu dr. Herbert Czaja, kuris yra laikęs paskaitą 1964 metais Nepriklausomybės minėjime Manneime.

Kun. Bronius Liubinas, PLB Vokietijos Krašto Valdybos vicepirmininkas ir Aleksandras Mariūnas, Kr. V-bos reikalų vedėjas, sausio 27 lankėsi Bonoje, Federalinės Vokietijos Pabėgėlių Reikalų ministerijoje, kur įteikė atsiskaitymą už 1964 metais gautąsias subsidijas, gavo galutinį patvirtinimą, kokiame augštyje bus teikiama parama Vasario 16 Gimnazijai ir Lietuvių Bendruomenei 1965 metais ir aptarė 1966 metų paramos projektus.

Europos Lietuvių Studijų Savaitė 1965 metais įvyks rugpiūčio mėnesio 1-8 d.d., Vasario 16 Gimnazijoje. PLB Vokietijos Krašto Valdyba savo sausio 15 dienos posėdyje nutarė sutikti ir šiais metais Studijų Savaitę globoti. Studijų Savaitės iniciatoriai, ELFB, vasario 6, šaukia organizacijų - rengėjų posėdį, kuriame bus aptarta Studijų Savaitės tematika, išrinktas jos moderatorius, pramatyti paskaitininkai ir apsvarstytos visos kitos problemos. Tikimasi, kad šių metų Studijų Savaitė susidomės taip pat JAV lietuviai, LB organizuojamosios ekskursijos dalyviai.

Prel. Ladas Tulaba, Romos Lietuvių šv. Kazimiero Kolegijos rektorius, sausio mėnesyje lankėsi Vokietijoje, kur vizitavo Lietuvių Katalikų Sielovados įstaigą Dieburge.

Tėv. Alfonsas Bernatonis, Lietuvių Katalikų Sielovados direktorius organizuoja Vokietijos lietuvių katalikų kunigų ir pasauliečių ekskursiją į Romą, dalyvauti vyskupo Prano Brazio, MJC konsekracijos iškilmėse. Tų iškilmių išvakarėse, vasario 13, lietuviai bus priimti šv. Tėvo Pauliaus VI privačioje audiencijoje.

Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos
laiškai Vasario 16 Gimnazijai ir PLB Vokietijos krašto
Valdybai:

1. Vasario 16-sios Gimnazijos Direktoriui
Vokietijoje

Didžiai Gerbiamasis Pone Direktoriau,

ALB Krašto Taryba savo suvažiavimo gruodžio 27-30 dienomis Melbournė proga su dideliu džiaugsmu prisimena Vasario 16-sios gimnaziją Vokietijoje. Tai vienintelė tikra mokymo lituanistinė institucija laisvajam Vakarų pasaulyje.

Linkime ištvermės vadovybei grumiantis su įvairiomis kliūtėmis, sveikiname ten dirbančius mokytojus bei auklėtojus, o tuo širdingiau besimokantį jaunimą. Gal iš jų tarpo kils. būsimieji atsikūrusios Lietuvos prezidentai, ministrai ir augštųjų šviesos židinių profesoriai!

Jonas Valys
 ALB Krašto Tarybos Pirmininkas

2. P.L.B.
 Vokietijos Krašto Valdybai

Didžiai Gerbiamasis Kunige Pirmininke,

Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos narių suvažiavimas, įvykęs Melbournė gruodžio 27-30 dienomis, širdingai dėkoja Jums ir visai L.B.Vokietijos Krašto Valdybai už malonius sveikinimus ir linkėjimus šio suvažiavimo proga.

A.L.B.Krašto Taryba prašo Tamstą perduoti mūsų geriausius linkėjimus Naujiesiems Metams L.B.Vokietijos krašto valdybos nariams, visiems kultūrinio baro darbuotojams ir visiems kitiems lietuvių bendruomenės nariams.

Jonas Valys,
 ALB Krašto Tarybos Pirmininkas

Balfo veikla Vokietijoje

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Informacijų 73 numeryje, kalbant apie Vokietijos LB kultūrinę, ūkinę ir finansinę būklę ir suminint Balfą, gali susidaryti įspūdis, kad jo veikla šiuo metu Vokietijos lietuvių tarpe neįaučiama. Neabejotinai, tokį įspūdį išsklaidys šiame numeryje talpinamas Balfo reikalų vedėjo kun.L.Jankaus straipsnis apie bendrąją lietuvių šalpa 1964 metais. Kad tos šalpos vertė būtų tinkamai išryškinta, spausdiname čia kaip kurias iš-

traukas iš kun.L.Jankaus laiško Kr.Valdybos Informacijoms.

Balfas savo šalpos darbų V.Vokietijoje nenutraukė ir nemano nutraukti. 1963 metų pradžioje BALFAS taupumo sumetimais uždarė savo įstaigą Miunchene ir pradėjo šelpti Vokietijos lietuvius tiesiog iš Centro New Yorke. Tų metų bėgyje į Balfo Centrą prašydami šalpos kreipėsi 865 asmenys. Jų tarpe buvo 53 seneliai, 180 ligonių, 45 invalidai ir 425 vaikai. Visiems jiems vienokiu ar kitokiu būdu buvo stengiamasi padėti. Daugelis gavo pinigų, kiti prašė ir gavo rūbų, spaudos, afidavitus ir pan. Į Balfą kreipėsi ir 12 Vokietijos lietuvių institucijų, kurios apjungė 417 asmenų, iš jų 57 seneliai, 34 ligoniai, 263 vaikai (Vasario 16 Gimnazija įskaitant) ir tiems visiems buvo padėta, išleidžiant 26.639 dolerius.

Prisimenant spaudą, reikia apgailestauti, kad, arba skaitytojų skaičius V.Vokietijoje labai mažėja, arba nepajėgiantieji susimokėti prenumeratą, tingi parašyti paprastą atvirlaiškį į Balfo Centrą (105 Grand St. Brooklyn, N.Y., 11211, USA) ir paprašyti, kad užprenumeruotų kuri nors laikraštį. Balfas 1964 metais neatmetė nė vieno panašaus prašymo.

Bendroji lietuvių šalpa 1964 metais

Dvidešimt metų veikia Balfas, tačiau jo darbas dar nėra nusistovėjęs. Keičiasi Balfo šelpiamieji, keičiasi Balfo ištekliai ir jo organizacijos žmonės. Reikia džiaugtis, kad 1964 metų daviniai rodo, jog Balfas dar nesmunka ir nesirengia eiti į archyvą ar istorijos puslapius. Balfas tebėra gyvas ir nuolat stiprėja.

Balfo šaltiniai ir šuliniai

Šalpos darbe Balfas visad turėjo ir tebeturi be dugno šulinį, į kurį galima pilti tiek kiek nori, bet kurio nebus galima pripildyti, kol Lietuva bus pavergta.

1964 metais Balfas turėjo \$ 106,333 pajamų ir dar priedu gavo daug įvairių dovanų rūbais, knygomis, vaistais ir kitomis gėrybėmis. Viską daiktan sudėjus Balfas per 1964 metus sukaupe per 200.000 dolerių išteklių bendrajai lietuvių šalpai. Viskas buvo gauta tik iš lietuvių. Taigi Balfo šaltinis yra lietuviai.

Gerą dalį skirtų aukų Balfas negalėjo tvarkyt taip kaip norėjo, nes turėjo vykdyti aukotojų valią, pvz. persiuntė 40.058 dolerių Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje, 4.838 dolerius Saleziečių mokyklai Italijoje arba pagal aukotojų pageidavimus ir prisiūstus pinigus išsiuntė gėrybių siuntas į užsienius /1963 metais Balfas turėjo 77,652 dol. pajamų pinigais, o 1962 metais - 78.421/. Žymiai didesnės pajamos 1964 metais buvo dėl to, kad į JAV Vasario 16 gimnazijos direktorius atvyko asmeniškai ir pravedė sėkmingą vaju gimnazijos statybai ir kad geriau susiorganizavo Chicago Balfo rėmėjai, surinkdami žymiai didesnes sumas bendrajai lietuvių šalpai.

Balfo šalpa 1964 metais

Balfas pasiuntė Vokietijos lietuviams 1964 metais beveik 46.000 dolerių, kurių didžioji dalis atiteko Vasario 16 gimnazijai - tokia buvo aukotojų valia, nes ir pinigų daugumoje surinko pati mokyklos vadovybė. Atskiriems asmenims ar šeimoms Vokietijoje sušelpiti Balfas išleido 5.725 dolerius. Be to Vokietijoje esantiems trentiniams buvo iš Centro išsiūsta 60 rūbų siuntinių, prenumeruota spauda bei siuntinėtoms knygos.

Pavergton Lietuvon ir Sibiro lietuviams buvo išsiųsta 248 naujų medžiagų siuntiniai 15.317 dolerių vertės. Į Lietuvą vis dar negalima pasiųsti spaudos, vaistų nei religinių dalykų. Čia galima pažymėti, kad Balfo Centras pajėgė teigiamai išspręsti visus pagrįstus prašymus šalpai į pavergtą tėvynę.

Lenkijos lietuviai 1964 metais gavo iš Balfo 670 siuntinių, kurių dauguma buvo su rūbais, kiti su vaistais. Labai daug prašymų iš Lenkijos teko atidėti ateičiai, nes negalima buvo nustatyti, ar tai lietuvių prašymai ir ar pagalba tikrai yra reikalinga. Taip pat kartais buvo neįmanoma gauti prašomų vaistų. Už siuntas Lenkijon Balfas sumokėjo paštui 5.000 dolerių, o pačios gėrybės /vartoti rūbai/ buvo vertos per 20.000 dolerių.

Balfas siuntė pinigus ar gėrybes į įvairias pasaulio šalis, kur tik atsirado vargstančių tautiečių. Taip 1964 metais buvo paremti lietuviai: Austrijoje, Australijoje, Argentinoje, Belgijoje, Kanadoje, Kolumbijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Švedijoje, Venezueloje, Kuboje, Izraelyje, Afrikoje ir net JAV; čia šalpai išleista 4.134 doleriai.

1964 metais tiesioginei šalpai Balfas išleido vien pinigais 77.074 dolerius, net 15.000 dol. daugiau kaip 1963 metais.

Balfo pagalba norimtiems atvykti į JAV

Be tiesioginės šalpos Balfo Centras visais galimais būdais padėjo lietuviams atvykti į JAV. 1964 metais Balfas sudarė per 300 afidevitų, su kuriais galėjo atvykti daugelis lietuvių į Ameriką.

Balfo Centras vedė platų susirašinėjimą /retai pačias bylas/ dėl lietuvių atvykimo iš pavergtos tėvynės, Sibiro ir Lenkijos. Balfui talkinant iš ten į Ameriką atvyko keliasdešimt šeimų, kai kurių atvykimas buvo plačiai išreklamuotas spaudoje, tačiau Balfo talka dėl suprantamų priežasčių buvo nutylėta.

Visai viešai ir intensyviai Balfas padėjo lietuviams atvykti iš laisvų kraštų, kaip iš Vokietijos, Prancūzijos, Anglijos, Pietų Amerikos, net iš Kanados. Balfo stalčiuose dar vis tebėra per 300 imigracinių bylų, kurių vienos išsisprendžia, bet tuoj pat naujos atsiranda.

Balfo problemos

1964 metais Balfo Centras atliko daug kitų darbų, kuriuos išvardinti užimtų gana daug vietos. Pažymėtinas 1964 m. XII Balfo seimas, įvykęs New Yorke, kuris buvo gausus ir parodė daug gyvybės svarstydamos Balfo ateitį. Seimas išrinko beveik pusę visai naujų direktorių, bet Centro Valdyba žymiai nepasikeitė.

Baigiant šį rašinį tenka pažymėti, kad duosnių lietuvių, aukojančių Balfui yra gana daug /vien Brooklyne suaukota per 7.000 dolerių Balfui/. Dėja, norinčių surinkti tas aukas skaičius nuolat mažėja. Tai bus pati didžioji šio meto Balfo problema.

Antroji Balfo problema yra ta, kad gavusieji Amerikos lietuvių /Balfo/ šalpa retai kada gali viešai už ją aukotojams padėkoti, nes dažnai jie yra ligoniai, invalidai, seneliai, beraščiai. Negali už gautus iš Amerikos lietuvių siuntinius padėkoti ir pavergtieji lietuviai. Jų vardu perduoda visiems nuoširdžią padėką Balfo reikalų vedėjas.

Kun. L. Jankus

Balfo šalpos siuntinių statistiką 1964 metais:

Paverpton Lietuvon ir Sibirān - 248 siunt.už \$ 15.317
/naujos medžiagos, maistas/.

Lenkijos lietuviams - 670 siunt. - 19.493 dol.vertės /vartoti
rūbai, vaistai, retais atvejais knygos/.

Vokietijos lietuviams - 60 siunt. - 1.870 dol.vertės /rūbai,
knygos. Spauda neįskaitoma/.

Kitų kraštų lietuviams - 9 siunt. - 660 dol.vertės /rūbai, knygos/.

Įvairių kraštų lietuviams Balfas dar siuntinėjo periodinę spau-
dą, laikraščius, skolino kelionpinigius.

GIMNAZIJOS RĖMĖJAI

Kun. Benediktas Sugintas, 45 Vasario 16 Gimnazijos rėmėjų būrelių vadovas, apkeleivęs apie pasaulį, sausio 5 grįžo į Čikagą, kur sausio 17 jam buvo surengtas 70 metų amžiaus sukakties minėjimas Jaunimo Centro patalpose. Garbingąjį Jubiliatą pagerbė gausiai susirinkusi Čikagos lietuvių visuomenė. Prieš iškilmingąjį pokylį kun. B. Sugintas Jezuitų koplyčioje atlaikė pamaldas už visus geradarius - gimnazijos rėmėjus. Atatinkamą pamokslą pasakė lietuvių jezuitų provinciolas tėv. Br. Mėrkaitis.

Kun. B. Sugintas, keliaudamas apie pasaulį, išgarsino Vasario 16 Gimnazijos vardą Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje, daugelyje vietų pasirūpindamas, kad būtų atgaivinti ar įsteigti nauji būreliai gimnazijai remti. Jis pats po kelionės jau suspėjo atsiųsti iš Čikagos 900 dolerių gimnazijai. Paskutinėmis žiniomis, kun. B. Sugintas yra sunkiai susirgęs ir sausio 26 patalpintas šv. Kryžiaus ligoninėje Čikagoje.

Antano Mikoliūno (Cleveland, USA) vadovaujamas Vasario 16 Gimnazijai remti būrelis (Nr. 80) mini savo veiklos dešimtmetį. Būrelis per tą laiką gimnazijai yra paaukojęs \$ 2.738. Aukotojų sąrašė figūruoja 57 pavardės. 9 asmenys yra būrelio nariais nuo pat pradžios: Jonas Baranauskas, Vincas Čepukaitis, Ona Čepukaitienė, Algimantas Dailidė, Jonas Ignatavičius, Antanas Mikoliūnas, Vytautas Senkus, Kazys Talat-Kelpša ir Juozas Sniečkus. 1964 metų gale būreliui priklausė 25 nariai. Būreliui vadovauja nuo pat pradžios Antanas Mikoliūnas.

A P Y L I N K Ė S Ė

Miunchenas. Sausio 29 Miuncheno Lietuvių Moterų Draugija ruošia tarptautinį moterų vakarą, Susitikimo Namuose, 19 val. Paskaitas laiko Vanda Augustaitienė, apie Lietuvos kraštą, lietuvių tautą ir jos kalbą, Liucija Baldauf-Jurgutytė, apie lietuvių liaudies dainas ir draugijos pirmininkė Alina Grinienė, apie lietuvių tautinių šokių choreografiją. Iš lietuvių poezijos deklamuoja Elžbieta Apyrubienė, Vincė Hermanienė-Tamulevičiūtė ir Beatričė Baldauf. Lietuvių liaudies dainas dainuoja Marija Panse-Simaniukštytė, o mergaičių grupė šoka tautinius šokius. Kartu vyksta gintaro ir

tautodailės paroda.

Kalėdų Eglutė. Sausio 6 Miuncheno Susitikimo Namuose įvyko Kalėdų Eglutės iškilnės. Vargo mokyklos vedėja ir Kalėdų Eglutės programos vadovė Birutė Forsterytė pasveikino atvykusiuosius vaikus ir tėvus. Kalbėjo apylinkės pirmininkas A. Brakauskas ir Moterų Klubo valdybos narė R. Veršeliene. Vaikai padainavo, padeklamavo ir pašoko, o Kalėdų senelis (R. Hermanas) jiems išdalino dovanas.

Ochsenfurt

Antanas Juodzevičius mirė 1964 gruodžio 30 d. Palaidotas Bavarijoje, Ochsenfurte. Sūnus Antanas mokosi Vasario 16 Gimnazijos V-je klasėje.

Bocholt

Adomas Turavas po ilgos ir sunkios ligos mirė 1965 sausio 3 d. Šv. Agnietės ligoninėje, Bocholte. Palaidotas sausio 6, dalyvaujant Bocholto apylinkės lietuviams ir velionies šeimos nariams. Buvo gimęs 1904 vasario 16, Jurbarko valščiūje, Raseinių apskrityje. Paliko 3 sūnus. Buvo evangelikų tikybos.

Plačiai skaitomas dienraštis Frankfurter Allgemeine Zeitung š.m. sausio 9 numeryje įsidėjo Hermann Pörzgen straipsnį, vardu "Tarp Vilniaus ir Volgogrado", kuriame gražiai aprašomos Vilniaus bažnyčios, šv. Onos bažnyčia vadinama gražiausiu gotikos paminklu Rytų Europoje ir kalbama apie Vilniaus baroką, kaip savitą baroko variantą. Iškeliama gilus lietuvių religingumas, kuris, nepaisant dažnų gaisrų, karų ir priespaudos, nuolat surasdavo savyje jėgų puošti miesto gatves ir aikštes monumentaliais maldos namais. Kalbant apie Karaliaučių, nuo 1946 metų vadinamą Kaliningradu, apgailėstaujama, kad jį atstatant nepaisyta istoriškosios tradicijos ir miestas esąs tapęs vienu iš sovietinės provincijos pilkųjų miestų.

Hüttenfeldas. Sausio 23 Vasario 16 Gimnazijos septintoji klasė suruošė Klaipėdos minėjimą, kuriam vadovavo Andrius Šmitas. Paskaitą laikė MLT pirmininkas Erdmonas Simonaitis. Betarpiškai po minėjimo sekė pasilinksminimas.

Heidelbergas. Heidelberge Kriminalinės policijos ieškomas buvęs kalinys Alfonsas Taraška, gimęs Telšiuose. Jis pasiskolina iš lietuvių pinigų ir poto dingsta. Jam pasirodžius, patariama, neskolinti pinigų, bet pranešti policijai.

Stuttgargas. Sausio 3 Stuttgarte įvyko LB apylinkės narių visuotinis susirinkimas, kuriame buvo išrinkta nauja apylinkės valdyba, sekančiai pasiskirsčiusi pareigomis: A. Šukys - Pirmininkas, S. Baublienė - vicepirminikė, G. Repšienė - išdininkė, kun. J. Stanaitis - sekretorius ir Br. Lenzaitė - narė jaunimo reikalams.

AUKOS VASARIO 16 GIMNAZIJOS NAMŲ STATYBAI
nuo 1964 lapkričio 24 iki 1965 sausio 30

A. JAV

- § 114 - Juozo Liubino (East Chicago, Indiana) surinktos aukos
- § 108 - Vytauto Strolios (Brooklyn, N.Y.) surinktos aukos
- § 100 - 1) 147 rėmėjų būrelis per Vl. Pažiūrą, Anaheim, Calif.
 2) Urbonų šeima (Detroit, Michigan) 25 metų vedybinės sukakties proga
 3) Lietuvos Skaučių Seserija (Cleveland, Ohio), a.a. Vyr. skautininkės dr. Domininkos Kesiūnaitės atminimui
- § 90 - Kun. Mykolas Vembrė, Brockton, Mass., tuo užbaigdamas direktoriui lankantis JAV pradėtąją šimtinę
- § 60 - Kun. Juozas Grabys, Albany, N.Y., tuo užbaigdamas direktoriui lankantis JAV pradėtąją šimtinę
- § 50 - Vašingtono Lietuvių Moterų Klubas per B. Tautvilienę
- § 30 - Gudžių šeima, Melrose Park, Illinois
- § 20 - Dariaus ir Girėno Klubas, Detroit, Mich.
- § 10 - 1) Kazys Adomaitis, Waterbury, Conn.
 2) N. Raulienė, Oakville, Conn.
- § 5 - Ignas Virbyla, Cleveland, Ohio

B. Vokietija

- DM. 500 8591 LS lietuvių kuopa, Schwetzingen
- DM. 59 Vasario 16 Gimnazijos mergaitės per E. Tamošaitienę, Hüttenfelde
- DM. 20 Antanas Mečionis, Ingolstadt.

P. L. B. VOKIETIJOS KRAŠTO BENDRUOMENĖS NAUJŲ RŪMŲ STATYBOS EIGA

S t a t y b a

Statybos darbų eigai ir vykdymui prižiūrėti yra statybos komisija. Pirma Statybos komisija išrinkta 1962 m. spalio mėn. 13 d. Ją sudarė: J. Valiūnas ir A. Mariūnas. 1963 m. liepos mėn. 5 d. derinktas T. Gailius.

Įsigijus rūmus Hüttenfelde, trūko dar patalpų klasėms ir valgyklai. Tada nebuvo lėšų statyti pastatą, kuris atitiktų gimnazijos klasių, virtuvės ir valgyklos reikalavimams. Taupumo sumetimais buvo nutarta pirkti senus barakus ir ten įrūošti klases, virtuvę ir valgyklą. Taip atsirado didysis barakas.

Ilgainiui barakai paseno ir nuolatinis jų remontas kainuodavo gana dideles sumas. Krašto Valdyba pradėjo ieškoti išeities. 1959 m. balandžio 13 d. Krašto Valdyba prašo Tėvą Bernatonių surūošti statybos vajų naujam pastatui. 1959 m. lapkričio 6 d. KV posėdyje aplinkybėms pasikeitus, nutarta praveisti vajų, nepasakyta kuriam tikslui. Vajų vykdyti pavesta p. A. Makarskui, Skėriui ir gimnazijos di-

rektoriumi. Aukus laikyti atskiroje sąskaitoje. 1959.12.5 d. turbūt vėl aplinkybėms pasikeitus, vają vykdyti pavedama p. A. Makarskui, pasamdant jam raštinės darbo jėgą. Numatyta surinkti 100.000,- DM gimnazijos skoloms mokėti ir pastatyti naują pastatą klasėms, virtuvei, valgyklai. Kaip paaiškėjo vėjais vaisiai, pradėta planuoti naujus rūmus. Pirmus, labai jau provizorinius, planus paruošė tuo laiku buvęs Krašto Valdybos pirmininkas inž. L. Prosinskis. Bet šitie planai tegalėjo tarnauti tik kaip metmens sekantiems planavimams. Buvo ieškoma architekto, kuris paruoštų prieinama kaina tokius planus.

Tuo laiku Europoje lankėsi Tėvo Bernatono prietelius architektas dr. Kulpavičius, kuris paruošė to pastato planus. Planai nebuvo tiek užbaigti, kad jie tikėtų įteikti statybos inspekcijai tikrinti ir tvirtinti. Trūko statikos apskaičiavimo, statybos eigos aprašymo, statybos vykdymo ir medžiagos aprašymo, nebuvo planuose įrašyta patalpų plotas, nebuvo paruošto skerspjūvio plano ir kita. To visko nebuvo padaryta, nes architektas dr. Kulpavičius grįžo atgal į Kanadą. 1960 m. balandžio mėn. 29 d. Krašto Valdyba Kulpavičiaus planus priėmė.

1961 m. sausio mėn. 12 d. Reikalų Vedėjas p. E. Simonaitis Krašto Valdybos posėdyje daro pranešimą apie vają, kad jau apie 100.000,- DM. surinkta ir prašo surasti architektą.

1961 m. rugsėjo mėn. 26 d. buvo pakviestas architektas Lortz, kuris 1962 m. gruodžio mėn. 7 d. pats atsisakė. Jis patiekė planus jau tinkamus įteikti patvirtinimui, kurie 1962 m. buvo patvirtinti.

Baden Württembergo pabėgėlių ministerija, gavusi finansinius planus 1962 m. gruodžio mėn. 5 d. sukviėtė Hüttenfelde pasitarimą, kur galutinai buvo nustatyta statybos suma DM 790.000, bet dar nebuvo galutinai paskirta DM 500.000,- parama, bet ji liko tvirtu pažadu ir dabar jau yra įgyvendinta.

Krašto Valdyba 1963 m. vasario mėn. 17 d. pavedė p. J. Valiūnui ir A. Mariūnui tartis su architektu Hutter, kuris 1963 m. vasario mėn. 19 d. buvo pakviestas vykdyti statybos darbus. Po ilgų svarstymų buvo nutarta keisti planus, geriau sakant, juos pritaikyti esamoms sąlygoms ir sumažinti statybos išlaidas. Kad statybą dar prieš naujus metus pradėjus, buvo bent provizoriniai pagal senus planus atžymėta statybos vieta ir 1962 m. gruodžio mėn. pranešta, kad pradėta statyba. 1963 m. vasario 19 d. buvo pasakyta architektui, kad planus gali keisti. Sąlyga: nauji rūmai turi būti pigesni ir turi įplanuoti gyvenamą butų. Butams nereikalingas 3 m. aukštis, todėl abu pastatus sulyginus, būtų galima pastatyti tris aukštus. Architektas paruošė skicą. Skicas Krašto Valdybos buvo rastas tinkamu ir pagal jį paruošti nauji planai, pagal kuriuos dabar statoma. O kai planų pakeitimas buvo praneštas truputį kitoje formoje toms įstaigoms, kurios skyrė paramą ir "Bauamtui", tai iš ten vietoje priekaištų, kad planai pakeisti po to, kai finansavimas jau įteiktas, buvo gautas pagyrimas, nes anie planai ir toms įstaigoms nepatiko. Pakeitus planus, rūšys, kur turėjo būti valgykla, buvo tik 1,10 m. vietoje ankščiau - 1,85 m. gilumo, tai palengvino kanalizacijos įrengimus ir valgykla daug gražiau atrodys.

Reikėjo skubiai vykdyti naujų planų pakeitimą, nes pavasarį turėjo prasidėti statyba. 1963 m. kovo mėn. 17 d. planai buvo paruošti ir įteikti tvirtinti. Iš senų planų liko tik rūmų apimtis ir statymo vieta. Keičiant planus ne iš pagrindų negalima keisti statybos vietos, apimties, aukštų skaičiaus ir kitų menkesnių dalykų. Tuo atveju, kai taip keičiama, galima tuojau po planų įteikimo statybos inspekcijai, gauti jų sutikimą pradėti statybą, nors pats pakeistų

planų tikrinimas ir tvirtinimas užtrunka 5-6 mėnesius. Todėl, norint tuojau pradėti statybą, tegalima buvo keisti planus tik kiek leido nuostatai. Šiaip tebutų galima statybą pradėti tik apie 1963 metų rugpiučio mėn. Statyba pradėti reikėjo, nes nuolat pranešinti tom įstaigom, kurios davė paramą, kad statyba jau pradėta, bet jos nepradėti, jau būtų pradėję visai netikėti. Liko daug kas nepakeista kas reikėjo keisti, bet naujiems planavimams jau nebuvo laiko.

Kai jau bent pakenčiamai buvo su viskuo susitvarkyta, Vokietijos pabėgėlių ministerija davė parėdymą dar 1962 m. gruodžio 27 d. išmokėti DM 50.000,-. Laiko liko tiek, kad tik telegromomis pasikeitęs 1963 m. sausio mėn. 6 d. buvo gauti DM 50.000,-, kurie galutinai užtikrino, kad galima galvoti apie statybos pradžią.

1963 m. kovo mėn. 15-16 d. d. architektas Hutteris paruošė pagal naujus statybos planus statybos vietą ir 1963 m. kovo mėn. 21 d., pavaršariui prasidedant, kpt. J. Valiūno vadovaujami kuopos vyrai, pradėjo rausti naujam pastatui iškasą. 1963 m. balandžio mėn. 8 d. firma Schranz pradėjo ruošti pilti pamatus, bet tikra statybos pradžia reikia laikyti 1963 m. balandžio mėn. 23 d., taigi šv. Jurgio vardo dieną. Kertinio akmens padėjimo iškilmės įvyko 1963 m. birželio 22 d.

Iki šiol jokių nelaimių statybos vietoje neatsitiko. Statyba vyksta palengva, bet ji žengia pirmyn. Jos užsitęsimo priežastys yra dvi: 1. Kai tik prasidėjo statyba, mirė firmos savininkas Schranz, 2. Užsitęsęs paramos įrašymui į turto knygas, nebuvo galima laiku sumokėti firmai. Todėl nebuvo galima reikalauti, kad firma greičiau dirbtų. Buvo ir gana kritiškas finansinis stovis liepos mėn., kai paaiškėjo, kad įrašymas dar ilgai užtruks, o be įrašymo paramos neperves. Beveik neišvengiamą statybos nutraukimą išgelbėjo tėvas Bernatonis, parūpindamas benuošintinę paskolą, kuri, gavus paramą, buvo gražinta.

Palyginti duodama abiejų planų duomens:

Naujų ir senų planų palyginimas

<u>Nauji planai</u>	<u>R ū s y s</u>	<u>Seni planai</u>
Virtuvė	9,01x5151 = 49,54 qm	7,94x5,38 = 42,74 qm.
Virt.kamb.	4,01x3,76 = 15,68 "	5,65x6,13 = 32,78 "
Darb. "	4,88x4,38 = 21,42 "	3,63x4,09 = 14,84 "
Svečių valg.	4,26x3,76 = 14,95 "	
Sargo kamb.		2,66x3,59 = 9,55 "
Išvietė	1,01x3,71 = 3,80 "	
Šaldytuvas	2,01x3,76 = 7,60 "	3,06x2,16 = 6,61 "
Sandėlys	3,76x7,38 = 25,75 "	2,20x4,07 = 8,87 "
Valgykla	18,51x9,01 = 166,70 "	18,48x8,70 = 160,77 "
Sandėliukas		2,00x3,90 = 8,97 "
Laiptai	5,26x9,01 = 47,84 "	8,94x3,05 = 26,40 "
Kurykla	4,38x4,38 = 19,23 "	4,98x3,63 = 17,23 "
Įrankių pat.	4,51x3,10 = 13,98 "	1,50x2,66 = 4,00 "
Rankd.kamb.	4,38x4,51 = 20,32 "	3,90x5,26 = 20,50 "
Dušai	7,14x4,38 = 30,83 "	3,24x3,63 = 11,76 "
Išvietės	3,01x6,27 = 19,23 "	5,50x4,50 = 24,75 "
Rūbinės		4,44x5,50 = 23,88 "

Pirmas aukštasNauji planaiSeni planai

Klasė	9,01x5,51 = 49,65	qm	8,14x5,54 = 45,09	qm
"	6,26x6,01 = 37,62	"	6,78x5,51 = 37,35	"
"	6,26x6,01 = 37,62	"	6,78x5,51 = 37,35	"
"	6,26x6,01 = 37,62	"	7,00x5,49 = 37,95	"
"	6,01x4,38 = 26,35	"		
Raštinė	4,51x3,10 = 13,98	"	4,44x4,17 = 18,53	"
Dir.kamb.	4,63x4,38 = 20,32	"	2,22x4,17 = 12,80	"
Mokyt.kamb.	7,26x4,38 = 31,84	"	4,44x5,51 = 24,46	"
Korid.	2,51x18,75 = 47,07	"	3,21x23,4 = 74,52	"
Laiptai	5,26x9,01 = 47,84	"	6,82x6,32 = 44,12	"
Išvietės	10,90x3,01 = 34,79	"	4,32x5,51 = 23,80	"
Virtuvė	2,38x3,76 = 8,97	"	3,79x4,25 = 16,10	"
Kambarys	4,26x3,51 = 14,95	"	3,75x6,00 = 22,50	"
"	3,51x3,13 = 11,00	"	3,79x4,98 = 18,87	"
"	4,88x4,38 = 21,42	"		
"	4,13x3,76 = 14,22	"		
Vonia ir išv.	3,76x1,51 = 5,68	"	1,62x3,79 = 6,17	"
Dušai ir "	3,00x1,50 = 4,50	"	5,82x1,56 = 6,94	"
Korid.	1,26x7,39 = 9,21	"	5,82x1,56 = 6,94	"
Laiptai	2,26x3,76 = 8,47	"	3,24x3,60 = 1,66	"

Antras aukštasNaujiSeni

Klasė	9,01x5,51 = 49,65	qm	8,14x5,54 = 45,09	qm
"	6,26x6,01 = 37,62	"	6,78x5,54 = 37,56	"
"	6,26x6,01 = 37,62	"	6,78x5,54 = 37,56	"
"	6,26x6,01 = 37,62	"	6,78x5,54 = 37,56	"
"	6,01x4,38 = 26,37	"	6,00x3,75 = 22,50	"
"			5,53x4,25 = 23,50	"
"			7,00x3,75 = 26,25	"
"			3,79x6,72 = 25,70	"
"	4,51x3,10 = 13,98	"		
"	4,63x4,38 = 20,32	"		
"	7,26x4,38 = 31,84	"		
Korid.	2,51x18,75 = 47,07	"	1,56x11,42 = 15,37	"
Laiptai	5,26x9,01 = 47,84	"		
Sandėl.			74,52	"
Išvietė	10,90x3,01 = 34,79	"	11,49	"
Virtuvė	2,38x3,76 = 8,97	"		
Mokslo reik.kamb.			4,77x4,44 = 18,53	"
Kambarys	4,26x3,51 = 14,95	"		
"	3,51x3,13 = 11,00	"		
"	4,88x4,38 = 21,42	"		
"	4,13x3,76 = 14,22	"		
Vonia ir išv.	3,76x1,51 = 5,68	"		
Dušas ir "	3,00x1,50 = 1,50	"		
Prausykla			6,04	"
Korid.	1,26x7,39 = 9,21	"	74,52	"
Laiptai	2,26x3,76 = 8,47	"		
Mokyt. Išv.			3,43	"
Prieškamb.			41,34	"

1965 m. sausio mėn. 29 d.

PER TARPTAUTINĮ IR VOKIETIJOS RAUDONUOSIUS KRYŽIUS PAIEŠKONI

ŠIE ASMENYS:

BILA Matas (Šaulis), gim. 1922 m. Jarubiškių km., Jurbarko apsk.
BELIAUSKAS, Boleslovas, gim. 1913 m. Plungėje
BENIUCIS Pranas, sūn. Prano, gim. 1921 m. Kretingoje
DANILEVICIUTE Zuzana, duktė Kazio
DANILEVICIUTE Ona, duktė Prano, pask. gyven. vieta Kybartai
DMITRIEVAS Mykalojus, gim. 1914 m., pask. gyv. vieta Kaunas
DUDIENIENE-SVEDAITE Ieva, duktė Jono, gim. 1910 m.
FEDASOWA Vitas, gim. 22.9.1921 m. Kaune
GRIKST Helmut, gim. 1927 m.
GRIGOLEIT Elena, gim. Waleit, pask. gyv. vieta Klaipėda
GRINCEVICIUS Stasys, sūnus Stasio, gim. 1912 m., Tauragėje
GERVITCAS Steponas, sūn. Juozo, gim. 1921 m. gegužės mėn., Kauno apskr.
GIMBUTAS Pranas, gim. 10.12.1916 m. Telšių apskr., paieško Jankuvienė
HERMANN Paulinė, gim. Preuss), gyv. Hamburg
JANULEVIČIUS Juozas, sūnus Vinco, gim. 1916 m.
JANUSKIENE-PETERAITIENE Marcelė, gim. 1906 m. Jurbarko apskr.
KAZLAUSKAS Albinas, sūn. Antano, gim. 3.12.29
KAUSTEKLIŠ Petras, sūn. Petro, gim. 1907 m., Kretingos apskr.
KAUSTEKLIŠ Elena, gim. 1909 m., žmona Petro Kausteklio
KVIETKAUSKAS Juozas, sūn. Juozo, gim. 1920 m., Marijampolės apskr.
KOVALEV Mykolas, sūn. Igno, gim. 20.10.1925 m., Molėtų apskr.
KARCIAUSKAS Romaldas, sūn. Augusto, gim. 1912 m., Kauno apskr.
KUPSYS Walteris, sūn. Makso, gim. 1915 m., Klaipėdoje
LELIUGA Stasys, sūn. Jono, gim. 1923 m., Telšių apskr.
MAJORAS-VEVERIS gim. Birgiolaitė Ona, duktė Domo
MONKEVICIUS Aleksandras, sūn. Aleksandro, gim. 1908-1910 m. Baisiogaloj
NENISKYTE Vanda, gim. 1923 m. Rožainėje
OSKERKA Veronika, gim. Delevičiūtė, 1904/06 m.
PODERIS Stasys, pask. gyv. vieta Kaunas
REIBIS Olga, 1942 m. gyveno Neukirch
RASYTINIS Kazys, sūn. Juozo, gim. 1912.2.22, Marijampolės apskr.
SAVELIUS Alfonsas, sūn. Antano, gim. 1926 m. Šilutės apskr.
STANKEVICIUS Ignas, sūn. Igno, gim. 1917.8.16, Molėtų apskr.
STEPONIENAS Stasys, sūn. Jurgio, gim. 1928.1.8 Kaune
STRAINIS Juozas, gim. 1933 m.
SINIAKOVAS-RUGYS, Jonas, gim. 1907 m. Lietuvoje
SUKAITIS Kazys
NORMAITYTE Ida, ŠUKAITIS
SABRINSKAS Antanas, sūn. Viktoro, gim. 1922 m.
SYLE Alfonsas, gim. 1919 m.
SWINDT Emil, gim. 1908 m.
SWINDT Uršulė-KOWALEWSKI, gym. Bartninkuose
CIZEVSKI Bruno, gim. 1905 m. (Schischewski)
TIJUNAITIS Rapolas, gim. 1908 m. sūn. Juozo, paieško brolis Antanas
URBSAITYTE Rūta, gim. 1927 m.
URBSAITYTE Olga,
URBSAITIS Leonas,
VAINILAVICIUS Vaclovas, gim. 1926 m. Kaune